

OBSAH

Předmluva	9
Část 1 – Dějiny římského státu a pramenů práva..	11
1. kapitola – Dějiny římského státu	13
1.1 Krátké zamyšlení nad mýty a legendami o vzniku Říma. Vstupní esej	13
1.2 Periodizace dějin římského státu	15
1.3 Nejdůležitější orgány římského státu v jednotlivých obdobích	17
2. kapitola – Dějiny pramenů římského práva . . .	29
2.1 Problém periodizace římského práva a římské právní vědy	29
2.1.1 Periodizace římského práva	30
2.1.2 Periodizace římské právní vědy ...	33
2.2 Právo nepsané	35
2.3 Právo psané	36
2.4 Prameny římského práva psaného	37
3. kapitola – Římské právo ve středověku a novověku	52
3.1 Pojem recepce římského práva	52
3.2 Glosátoři a komentátoři	53
3.3 Mos gallicus	54
3.4 Usus modernus pandectarum a přirozenoprávní škola	55
3.5 Německá historická škola	55

Část 2 – Stručné dějiny římského práva

	soukromého	57
4. kapitola – Úvod do problematiky		59
4.1	Význam studia římského práva	59
4.2	Některé základní právní pojmy	61
4.3	Předpoklady výkladů	62
4.4	Pojem a povaha soukromého práva římského	63
4.5	Dualismus římského práva	63
4.6	Charakteristika dějin římského práva soukromého	64
4.7	Dělení římského práva soukromého	65
5. kapitola – Osoby		68
5.1	Osoby přirozené	69
5.1.1	Pojem	69
5.1.2	Vznik a zánik lidské osobnosti	71
5.1.3	Otroci	72
5.1.4	Propuštěnci	77
5.1.5	Kolóni	78
5.1.6	Peregrinové	80
5.1.7	Občané	83
5.1.8	Pokrevenství	86
5.1.9	Švagrovství	88
5.1.10	Zákonné příbuzenství	89
5.1.11	Osoby svéprávné a osoby poddané	90
5.1.12	Snížení osobnosti	92
5.1.13	Snížení na cti	95

5.1.14	Rozdíly stavovské	97
5.1.15	Rozdíly v důsledku odlišného náboženského vyznání	98
5.1.16	Přirozené vlastnosti lidské, závažné v právu	99
5.2	Osoby právnické	101
5.2.1	Pojem	101
5.2.2	Druhy	102
6.	kapitola – Právnické skutečnosti	105
6.1	Pojem a druhy právně závazných skutečností	106
6.2	Právní úkony	108
6.2.1	Pojem	108
6.2.2	Rozdělení	108
6.2.3	Náležitosti	109
6.2.4	Způsobilost k činům	110
6.2.5	Projev vůle	113
6.2.6	Shoda mezi vůlí a projevem při právním úkonu	115
6.2.7	Pohnutky	115
6.2.8	Obsah právního úkonu	117
6.2.9	Podmínka	118
6.2.10	Uložení času, účelové určení	119
6.2.11	Účinky právního úkonu pro osoby třetí	120
6.2.12	Zastoupení	120
6.2.13	Vadné právní úkony	121
6.3	Jiné právnické skutečnosti	122

RUKOVĚŤ K DĚJINÁM ŘÍMSKÉHO PRÁVA A JEHO INSTITUCÍ

6.3.1	Bezprávné činy	122
6.3.2	Omyl a nevědomost	124
6.3.3	Čas	125
6.3.4	Mocenské akty státu	126
7. kapitola – Přehled římského civilního procesu		127
8. kapitola – Věcná práva		132
8.1	Pojem věci	133
8.2	Rozdělení věcí	134
8.3	Věcná práva – pojem	139
8.4	Držba	140
8.4.1	Pojem	140
8.4.2	Nabytí a pozbytí držby	142
8.4.3	Právní ochrana držby	145
8.5	Vlastnictví	147
8.5.1	Pojem	147
8.5.2	Druhy	150
8.5.3	Nabytí a pozbytí vlastnictví, zákaz zcizení	152
8.5.4	Právní ochrana vlastnictví	165
8.5.5	Ochrana sousedských práv	166
8.5.6	Spoluvlastnictví	167
8.6	Služebnosti	169
8.6.1	Pojem	169
8.6.2	Druhy	170
8.6.3	Právní režim služebností	174
8.6.4	Vznik a zánik služebností	175

8.6.5	Právní ochrana služebností	177
8.7	Superficies a emphyteusis	178
8.7.1	Superficies	178
8.7.2	Emphyteusis	179
8.8	Zástava	180
8.8.1	Zástava	180
9.	kapitola – Právo závazkové	184
9.1	Pojem, subjekty a předmět závazku	184
9.2	Druhy závazků	187
9.2.1	Smluvní závazky	188
9.2.2	Závazky z bezprávných činů	198
9.2.3	Nevlastní smluvní závazky	201
9.2.4	Nevlastní závazky z bezprávných činů	202
9.3	Vznik a zánik závazků	203
9.4	Postoupení závazku	208
9.5	Právní ochrana závazků	208
10.	kapitola – Přehled římského rodinného a manželského práva	211
11.	kapitola – Přehled římského dědického práva.	217
	Latinská výslovnost	227
	Summary	229
	Literatura	231